

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej maloletej **V.**, bývajúcej v B., zastúpenej matkou J., bývajúcou v B., proti povinnému **D.**, bývajúcemu u E., bytom B., zastúpenému JUDr. B., advokátom so sídlom V. 9, **o vymoženie výživného**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 39 Er 2699/2005, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 8. februára 2007 sp. zn. 5 CoE 69/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Oprávnenej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II uznesením z 21. marca 2006 č.k. 39 Er 2699/2005-54 zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie. Vychádzal z toho, že exekúcii nebráni prekážka skôr začatého konania, lebo vo veci Okresného súdu Bratislava II sp. zn. Er 1180/2003 išlo o vymoženie výživného na maloletú oprávnenú za obdobie od júla 2002 do apríla 2003 a v danom prípade ide o vymoženie výživného za mesiace máj až august 2003. Návrhu na zastavenie exekúcie nevyhovelo, lebo nebol zistený žiadny z dôvodov pre zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 zákona č. 233/1995 Zb. (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Na odvolanie povinného Krajský súd v Bratislave uznesením z 8. februára 2007 sp. zn. 5 CoE 69/2006 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, na základe ktorých dospel k záveru, že odvolanie povinného nie je dôvodné. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné zohľadniť, že povinný svoje platby neuskutočnil tak, ako bolo určené v exekučnom titule. Z týchto dôvodov prvostupňové rozhodnutie potvrdil ako vecne správne (§ 219 O.s.p.).

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie povinný. Na odôvodnenie jeho prípustnosti uviedol, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že súdy nevytvorili obom účastníkom konania rovnaké podmienky pre vyjadrenie sa k dôkazom, zároveň nevytvorili obom účastníkom rovnaké možnosti argumentovať a uplatniť svoje tvrdenia. Dovolateľ podal dovolanie tiež „z dôvodu § 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.“ a § 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p. Dodal, že v danom prípade „je naplnená podmienka § 238 O.s.p.“. V dovolaní tvrdil, že na informatívnom výsluchu dňa 16. marca 2006 „reálne uplatnila svoje právo tvrdenia“ len oprávnená, pričom realizácia toho istého práva nebola povinnému umožnená, lebo „súd odmietol zaznamenať tvrdenia povinného, odmietol založiť do spisu dôkazy, svedčiace o rozporoch v tvrdeniach oprávnenej“. Zopakoval, že súd prvého stupňa sa dostatočne nezaoberal jeho procesným úkonom, ktorým navrhol zastavenie exekúcie, a vytkol mu, že prehliadol uskutočnené platby, ktorými si už raz riadne splnil uloženú povinnosť. Oprávnená neopodstatnene a nepodložene popiera vykonanie týchto platieb výživného. Poškodzuje povinného, lebo zamestnávateľ mu v zmysle exekučného príkazu zadržíava sumu 45 300 Sk. Povinný súdom znovu vytkol, že nepostrehli stratu účinnosti exekučného titulu (rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu) neskorším rozsudkom (o rozvode manželstva rodičov oprávnenej). Návrh na vykonanie exekúcie nemal podklad v exekučnom titule, ktorý by bol vykonateľný tak po stránke formálnej, ako aj materiálnej. Jeho návrhu na zastavenie exekúcie preto malo byť vyhovené. Z týchto dôvodov žiadal zrušiť tak potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátiť na ďalšie konanie Okresnému súdu Bratislava II.

Oprávnená vo vyjadrení k dovolaniu poprela opodstatnenosť opravného prostriedku povinného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či je tento opravný prostriedok procesne prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu upravuje Občiansky súdny

poriadok v ustanovení § 239 O.s.p. (povinný z neznámeho dôvodu poukazuje aj na ustanovenie § 238 O.s.p., ktoré sa týka prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku). Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky týchto uznesení, preto prípustnosť dovolania povinného z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. nemožno vyvodit'. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní poukazuje na § 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p., je jeho odkaz nepatričný (toto ustanovenie, ako už vyplýva z citácie zákona, sa týka prípustnosti dovolania proti uzneseniu, o ktoré v prejednávanej veci nejde.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania povinného podľa ustanovení § 239 O.s.p., lebo zo zákona (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) má povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd uvedených v § 237 O.s.p. O procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia ide, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých inak dovolanie nie je prípustné.

Zo spisu vyplýva, že dovolateľ tvrdí existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizáciu tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, napríklad práva vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Dovolací súd v danom prípade z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou povinnému realizáciu jeho procesných práv.

Podstatnú časť dovolania tvoria námietky povinného, ktoré sa z hľadiska obsahového týkajú práva na spravodlivý súdny proces. Treba uviesť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní (II. ÚS 383/06). Formuláciami, zvolenými v danom prípade povinným, je naznačený jeho názor, že súdy porušili zásadu rovnosti účastníkov konania. Táto zásada sa má uplatňovať vytváraním

rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 121/02). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu obsah spisu nesvedčí o tom, že by predmetná námietka bola opodstatnená. Z formulácií dovolateľa možno vyvodit', že k názoru o porušení rovnosti strán nedospel na základe nerovnakého prístupu súdu k obsahu procesných práv účastníkov konania alebo na základe diferencovaného či diskriminačného prístupu k ich procesným právam alebo z dôvodu nevytvorenia rovnakých procesných možností realizácie ich práv, ale na základe toho, ako súdy vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, a na základe toho, že vyšší stupeň preukaznosti a presvedčivosti priznali dôkazom svedčiacim v prospech oprávnenej. Ani z informatívneho výsluchu uskutočneného súdom 16. marca 2006 nevyplýva opodstatnenosť tvrdenia dovolateľa o nerovnakom prístupe súdu k účastníkom konania a o tom, že pred súdom „reálne uplatnila svoje právo tvrdenia“ len oprávnená a že realizácia toho istého práva nebola povinnému umožnená. Zápisnica súdu prvého stupňa z uvedeného dňa (viď č.l. 43 spisu) to v ničom nepotvrzuje.

Dovolateľ súdom nižších stupňov vytyka, že nevykonali všetky ním navrhnuté dôkazy a že vykonané dôkazy nesprávne vyhodnotili. Pokiaľ ide o námietku nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov, je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Treba zdôrazniť, že k procesným právam účastníka nepatrí, aby bol súdom vykonaný každý ním navrhnutý dôkaz. Rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, patrí vždy výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p., § 211 ods. 3 O.s.p.). Ak súd rozhodne, že navrhnuté dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú pre vec nevýznamné alebo nadbytočné), nemôže to byť považované za postup odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom. K uvedenej námietke treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov; jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte nevedie k zmätočnosti a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

K námietke dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (konkrétne v otázke „straty účinnosti exekučného titulu“, rozporov medzi návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom, oprávnenosti matky maloletej

prijímať platby adresované oprávnenej, právnych dôsledkov neposkytnutia súčinnosti matkou maloletej pri plnení vyživovacej povinnosti povinným, riadneho splnenia vyživovacej povinnosti povinným, splnenia formálnych a materiálnych náležitostí exekučného titulu), treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., lebo nesprávnym právnym posúdením veci sa účastníkovi neznemožňuje realizácia niektorého z jeho procesných oprávnení (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia dovolateľa o nesprávnom právnom posúdení veci boli opodstatnené, nesprávne právne posúdenie veci by nezakladalo prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie povinného podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to jeho mimoriadny opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnej oprávnenej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti povinnému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal oprávnenej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. augusta 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková